

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **2017-11-09 - 10**

ÖNH; Skaraborgs sjukhus
Klinik

Skövde
Ort

Johan Knutsson, Serge Padoan
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Skaraborgs sjukhus är en länsklirik med ett befolkningsunderlag på 275000 invånare. För ÖNH:s del bedrivs slutenvård och jourverksamhet i Skövde. Öppenvårdsmottagningar med operationsverksamhet finns i Falköping och Lidköping. I Mariestad finns endast mottagningsverksamhet. Kliniken har egen vårdavdelning med 10 slutenvårdsplatser vardagar, 8 helgdagar. Man upplever ingen påtaglig vårdplatsbrist. Däremot lider man av brist på operationsutrymme pga. narkos- och opssskbrist. Såväl slutenvårdsop som dagkirurgi bedrivs på c-op. Opsalsutrymmet har minskat under det senaste året från 4,5/v till c:a 3,5. Till detta tillkommer dock c:a 2 opdagar/v på länsdelssjukhusen. Polop hud görs på mott och drivs i huvudsak av ST-läkarna. 2016 genomfördes 1276 operationer på c-op (SV 568, DK 708). Därtill utförs på en delad endoskopimottagning 300-400 OGD av ÖNH-läkare. Under året gjordes 15678 läkarbesök, varav 13400 planerade (5659 nyb, 7741 åb) och 2278 akuta (inkl. på jourtid). Jourbelastningen utanför kontorstid är normal relativt sjukhusets storlek med c:a 3 besök en vardag. Jourverksamheten sker på akutmottagningen utanför kontorstid. Inga privata ÖNH-läkare finns inom klinikens upptagningsområde.

Verksamhetschefen är ögonläkare och basar förutom över ÖNH även över ögon, käkkirurgi och logopedi. En överläkare på ÖNH är chef över ÖNH-läkarna och MLA.

Verksamheten är allsidig och täcker huvudparten av ÖNH-disciplinen undantaget tumörbehandlingar och annan högspecialiserad vård. Man täcker audiovestibulologi, mellanörekirurgi, rhinologi, basal laryngologi, allergologi (bedrivs på allergicentrum tillsammans med barn och med klin), dysfagiverksamhet. Däremot sköts sömnutredningar och CPAPverksamhet av med klin. Tyroideakirurgin håller på att centraliseras inom VGR.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Kliniken har 21 läkare, varav 4 är deltidsarbetande pensionärer, 6 ÖL, 2 specialister och 9 ST-läkare. Klinikens specialister har bred klinisk kompetens som täcker verksamhetens behov. Kliniken har genomgått en påtaglig förnyring de

senaste åren. Kliniken har en dubbelspecialist i audiologi och en specialist som har ST i audiologi men ingen foniater. En fast anställd ÖL och två av de deltidsanställda ÖL:arna är disputerade.

Förhållandet specialister/ST-uppfattades ej som obalanserat, då i praktiken endast en del av ST-läkarna är på plats samtidigt.

Oftast finns 1-2 randutbildande ST från allmänmedicin som alla erbjuds handledare.

Samtliga specialister är måna om ST-läkarna och deras utbildning.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Rimligt samlade lokaler, där mottagning och operationsavdelningen ligger i samma plan liksom vårdavdelningen. På mottagningen finns 6 undersökningsrum med adekvat utrustning. Tillgång finns till rhinomanometri, VOG, video-Frenzel och stroboskopiutrustning.

Centralbibliotek finns och access till digitala tidskrifter. Ett väl tilltaget fikarum används också som konferensrum. Samtliga ST-läkare har egen arbetsplats med dator i delade rum, även dessa i direkt anslutning till övriga lokaler. Adekvat jourrum finns.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Introduktionsprogram finns för alla underläkare. Kontrakt och utbildningsplan, som revideras regelbundet, finns för alla ST. Man har engagerad klinikstudierektor med uppdragsbeskrivning och en dag i vecka schemalagd för uppdraget. Därtill är studierektor handledare. En av klinikens ÖL:ar är övergripande studierektor för sjukhuset (delat uppdrag).

Man har en tanke om blockindelning av tjänstgöringen för de olika delarna av specialiteten. Detta följs relativt väl vad gäller operationsutbildningen men sämre vad gäller mottagningsverksamheten. Alla ST-läkare framhåller att de har gott stöd av tjänstgörande MAL (=dagbakjour) och nattbakjour.

En op-dag/vecka vid heltidstjänstgöring Tillgång till 4-händig kirurgi är god. Det finns i praktiken alltid en ST-läkare på operation. Äldre ST-läkare handleder ibland yngre avseende basal kirurgi. Enstaka veckodagar tjänstgör ST-läkarna på länsdelsenheter, där det erbjuds en god utbildningsmiljö för baskirurgi. Resten av tiden fördelas på dagjour, mottagning och avdelning.

ST-läkarna har ca 3 jourpass/månad varav ett helgpass, ej konsekvent följda av ledig dag. Men möjlighet att välja detta finns. Därtill har ST-läkarna knappt 1 administrativt halvdagspass/vecka. Självstudietid schemaläggs glest och sporadiskt.

Universitetsrandningen är 7½-10 månader (huvudsakligen i Göteborg) och inkluderar onkologi, audiologi samt foniatri. Universitetsrandningen ordnas av studierektorn i samråd med övriga studierektorer i VGR. Anestesirandning och allmänskirurgirandning erhålls på hemmaplan liksom placering på endoskopienhet för gastro- och bronkoskopi samt på allergicentrum. Ingen tillfrågad ST-läkare upplever sig ha blivit diskriminerad.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

EHandledning och uppföljning

Samtliga ST-läkare har personlig handledare, som väljs i samråd med ST-läkaren. Under introduktionstiden haft finns en fadder. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Handledarsamtalen är schemalagda ungefär en timme en gång/månad och används i huvudsak till frågor rörande professionell utveckling. Brister i dokumentationen förekommer. UEMS loggbok används av en del av ST-läkarna och är i vissa fall inte känd. Specialistkollegium hålls varje vår, återkopplas

och föregås av planerade sit-ins, som återkopplas utifrån ett strukturerat formulär. Ett mindre specialistollegium hålls också på hösten. Enhetschefen för läkarna har genomfört medarbetarsamtal med ST-läkarna.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Flera ST-läkare har deltagit i HSC men avbrutit pga. de problem som kursen drabbats av. Tid för egna studier planeras inte systematiskt. Alla ST-läkare deltar i de regionala kurser som erbjuds inom VGR en gång per månad. Ett morgonmöte i veckan finns, där teoretiska moment ingår men den används inte konsekvent därtill. Journal Club förekommer inte. ST-läkarna rapporterar sällan från sina utbildningar. Webbutbildning följs gemensamt i hela läkargruppen. Attityden till externa utbildningar är generös. Två veckors tid till instudering ges före specialistexamen som enligt kontraktsmallen förväntas genomföras. Enligt ST-kontraktet skall ST-läkarna ha två utbildningspass per månad. Detta följs dock inte.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Kliniken har en stark forskningstradition, som dock är knuten till äldre kollegor. På sjukhuset finns lokala forskningsmedel, som en ST-läkare erhållit. På kliniken finns en halvtids forskningsköterska.

Enstaka ST-läkare planerar för, och har i något fall redan genomfört, sitt individuella arbete enligt vetenskapliga principer. Flertalet har dock inte kommit så långt i sin utbildning. Någon "idébank" för forsknings eller kvalitetsprojekt finns inte. Kurs i vetenskapligt förhållningssätt erbjuds av vårdgivaren. Vetenskaplig handledarkompetens finns på kliniknivå. Utvärdering sker på specialistkollegiet.

Från kliniken har utgått enstaka artiklar senaste åren.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

I den s.k. "snurran" erbjuder vårdgivaren erbjuder obligatoriska kurser som täcker delmål A och B. ST-läkare handleder AT-läkare och instruerar allmänmedicin-ST. ST-läkarna får leda ronder, samt föreläsa även för andra personalgrupper än läkare. Återkoppling avseende ST-läkarnas utveckling avseende ledarskap och kommunikativ kompetens sker i samband med ST-kollegiet.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

Styrkor

- Påtagligt god stämning och samsyn i läkargruppen
- Alla verkar måna om ST-läkarna
- Samtliga ST-läkare är nöjda och skulle rekommendera kliniken till en intresserad kollega
- Mycket engagerad studierektor Alla ST-relaterade formalia i ordning
- ST-läkarna upplever mycket gott stöd av specialisterna
- Lätt att komma med på externa utbildningar
- Sit-in används systematiskt
- ST-kollegium tillämpas och fungerar väl
- Schemalagd handledningstid
- Gemensamma ronder flera dagar i veckan
- Web-utbildningen följs av läkarkollegiet gemensamt
- Samlad mottagning och expeditioner och närhet till op
- Tillgång till forskningssjuksköterska
- Bra endoskopiutbildning

Svagheter

- Blockindelningen fungerar inte tillfredsställande på mottagningen
- Studietiden är gles och sporadisk
- Operationsutrymmet är begränsat

Förbättringspotential

- Blockindelning på mottagningen kopplat till områdesintresserad specialist
- Dokumentation av handledarsamtal
- Införa Journal Club
- Studietid i schemat
- Bättre struktur på den interna teoretiska utbildningen (gemensam studietid?)
- Remissgranskning i utbildningssyfte
- ST-läkarna bör uppmuntras att rapportera från sina ST-dagar